

آبونه شرائطی

ممالك عثمانیه ده سنه لکی (۶۵)، الق
آیلر (۳۵) غروشد .

ممالك اجنبیه ده سنه لکی (۱۷)، الق
آیلر (۹) فرانقدر .

اداره خانه

باب عالی جاده سیده دائرة مخصوصه

اضطارات

آبونه بدلی پشندر .

§

مملکه موافق آثار مع الممنونیه قبول
اولنور . درج ایدلمه یازیلر احاطه
اولونغاز .

تذکره

۱۳۳۰

اضطارات

رساله مزیدن آیدیمکی کو-تزلک شرطیه
بتون یازیلر هر هانکی بر غزنه طرفندن
اقتباس اولونه بیلیر .

§

مکنویلرک، امضالرک و ضح و اوقوناقلی
اولمسی و آبونه صره نومروسی محتوی
بولونمسی لازمدر .

§

ممالك اجنبیه ایچون آبونه اولانلرک
آدرس لریشک هر انسزجه ده یارلمسی و جا
اولنور .

§

پاره کوندرلدیکی، ان نه یه د ثراولدیغک
راضعا بیلدیلمسی و جا اولنور .

ايجائيش

قادينلره حریت مطلقه ویرمک ایستهینلرک الندن

وای او یچاره لرک باشنه !

قادينلرک حسابنه حریت ایسته مکده اولانلردن صورمشدق که :
نسوان اوزرنده آغیر بریوک اوله رق قالماسنی کندی تمایلات احرارانه
لرینه یدیره مدکری اسارتک شکلری نه دن عبارتدر. جریده لرک برنده
کلشی کوزل یازیلان مبهم بش اون جمله نی استننا ایدرسه ک سؤالمزه
جواب ویرن اولمادی دیمکدر .

اولجه دیمشک که : قادينلرک حریتی طلب ایدنلر بویله یایه جقلرینه
کیتلی ، اورته ویوکسک طبقه ده کی برچوق ارککلردن عزت رجولیه لرینی
قاریلرینه بخش ایتمش اولدقلری حریتک تحدیدینه صرف ایتلرینی
ایسته ملیدرلر . او حریتک که چارشیلرده ، مسیره لرده تزیین نامنه اک
چیرکین نظاهرات ایله تجلی ایدوب طور یور . بزم بو طلبمزه قارشی
بری شویله جواب ویریور :

« ارککده شایان مؤاخده کوردکلری بو کوشکلک ، بعضیلرینک
ظنی کبی ، اونک تسینندن ، بیلمز لکه اوروشندن دکدر ؛ آنحق قادی
ایچونده حیاتدن نصیبی آلمق ، کندینه مناسب اولان حریتی استحصال
ایتمک لازم کله جکنی ادراک ایله مسنددر . »

بو سوزلری یازان محرر ، الله رضاسی ایچون اولسون ، بکا خبر
ویرسین که ارککک قاریسینی ، یاخود قیزی چهره سنه آلی ، بیاضلی ،
قاره لی دوز کونلردن صنعی بریوزدها علاوه ایدرک سوقاقلرده کوکسی ،
بونی ، قوللری چیپلاق بر حالده دولاشمه یه ؛ صاغنه صولنه کیزلی
کیزلی نظرلر ابدال ایتیه ؛ صوکره ، بر سورو ناموسسز حریفلر
طرفدن تعقیب اولونما یه ترک ایتسی عجب او ارککک قادینه نصیبه حیاتی ،
حریت مناسبه سنی ویرمک ایجاب ایدمکجه دأر اولان علمی نتیجه سیمیدر ؟
عجب او ارکککه کوره قاریسنک نصیبی اولان حیات ، هوساتک
آرقه سنده قوشماسی ؛ چارشیلرده بازارلرده پرده بیروانه دولاشاسیمیدر ؟
یوقسه قاریسی ایچون ایستدیکی حریت ، اخلاقک ، کلیاً انحطاطی ،
روابط ادبک انحلالی کوستره جک برقیقله اباحه مطلقه عالمه چیقماسیمیدر ؟
خایر ، محرر بویله معکوس بر عاقبه راضی اولیور . زیرا باقیکنز نه
سویلیور :

« لکن ، یازیقلر اولسون که ، بزم بو کوزل آرزولریمز یاشایه .
بیلاجک محیط موافقه دوشه مدی . اوت ، آره لرنده هنوز تربیه اخلاقیه
تعمم ایتمه مش ارککلرله تربیه دن بوسبوتون محروم قادينلره تصادف
ایتدی . آرتیق حرکت علمیه نک سیرنده کی اداره سزلک یوزندن میدان
کان بو معکوسیتلر قارشیسنده انسان نه یایه بیلیر ؟ »

بیلیم که ، محرر برطرفدن خیرخواهانه آرزولرینک موافق محیطه

دوشه میهرک قارشیسنده تربیه اخلاقیه دن محروم قادينلرله ارککلر
بولدیغنی اعتراف ایدرکن دیگر طرفدن ناصیل اولیورده ارککک تسینی ،
مساحه سنی ، اوردم طویمازلغنی قبول ایتیه بیلور ؟
عجباً مملکتک اخلاقسزلغنی قاریسنک دیزکینلرینی آله بیلدیکنه
قویورمکدن ارککی منع ایده بیلدی ؟

عجباً کنج لرک اکثریتنده کی سقوط اخلاقی غیرتی تحریک ایتدی ده
بو اضمحلال معنوی بی هیچ اولمازسه تحدید ایله مک طرفلرینه یاناشمق
ایسته دی ؟

هیات ! بونلرک هیچ برینی یامادی . یایدیغنی ایش قادينلری آچیق
صاحیق کزدیرمک ؛ بو حالیه اونل ارککک اسارتندن قورتولش عد
ایتمک مقصدینه خادیم جمعیتلر تأسیسندن عبارت . طوغروسى مقصده
استقامت ، نظرده اصابت بو قدر اولور !

خایر ، محرر کندیسینک مشکل موقعده قالدیغنی بک اعلى آکلور .
لکن بو فکری اورته یه سورنلرک غیرتی کوتمک ایسته ده کی ایچون
اونلری معذور کوستره جک نقطه لر آریور ؛ بوندن باشقه هیچ
سویلدکلری سوزلری اونلرک حسابنه سویلیوریور . دیورکه :

« قادین مسئله سیله اوغراشانلرک مقصدلری ظن ایتیم که اسباب
لازمه بی احضار ایتکسزین تسترک بردن بره رفعدن عبارت اولسون ؛
بیم قناعت شو مرکزده درک : بوفکری ایلری سورن جمعیت ، مساعیسنک
موفقیتله نتیجه نمسینی کامل اوله جق وافکار عمومیه ایله اصول دینه یه
توافق ایده بیله جک برطاقم اساسلر وضع ایتشد . »

بزه کلنجه ، دیرزکه : هایدی ، شخصیتی میدان چیقارما یوب
یالکز موجودیتنی اعلان ایدن بوجعیه حسن ظنده بولمق ایسته یه لمده
بروغراملری هرشیدن اول مملکتک حالنی اصلاح ایتک چاره لرینی
کوزه تیور ، دییه لم . لکن عجباً بواصلاح اوله براییک سنه ک ایشمیدر ؟
یوقسه مکتبلرله مطبوعاتک ، حکومتله اهلینک کاملاً برلشهرک بوتون
بر ملتده کی معکوس غایه لری ، مضر تمایللری تبدیله الویره جک قدر سنه لر
صرف ایدوب چالیشمالرینه می متوفقدر ؟

بر مملکتده که ، ناموسلی برقادین سوقاغه چیقدیغنی زمان عربجه جیلرک ،
حاملرک ، عمله نک ، قهوه لرده اوطورانلرک ، تراموا ییده بولنانلرک ،
یوکسک سسله آتدقلری رذیلانه سوزلردن قولاقلری صاغیر ارمقسزین
أوینه دونه مز حاله کلشدر ؛ اوت ، بویله بر مملکتده قادينلرک مستور
وهردرلو قیود احتیاطه رعایت ایدرک چیقماسندن باشقه درلوسی طوغرو
اوله ماز .

بز ارککلریمزک چوغنده کی تسیندن ، اهالدن ، کوشکلکدن شکایت
ایتدیکنز زمان بو شکایتی مشهودات واقعه اوزرینه بنا ایتمش ایدک .
شیمدی ینه سسمزی آله بیلدیکنه یوکسلده رک دیرزکه : قاریسنک بویله
فاسق بر مملکتده احتیاطسز چیقماسنه مساعدده ایدن هر ارکک عزت
رجولیه قارشی قصور ایتمش اولدقدن باشقه بوحالک دوامنه رضاسی

مفسد لوك اخلاقسز قلقلرنده بر او قدر دها ايلرى كيتملىرىنه معاونت ديمك اولور .

بزجه مستورىتك قالديرماسى فكرى هيچ بر زمان قادينلرك تعاليسنه خدمت آرزوسندن نشأت ايتيور . بوفكرده بزه مدنيت غريبه نك فسونكار تاثيرلرندن بريدر . طوغروسنى سويله مك لازم كليرسه بن بوسحرك كيزلى قوتسندن متأثر اولانلرى بعض جهتلردن معذور كورمك ايسته يورم . زيرا بو حال مائرمدينه ده رقى ايتيش ملتله تماسده بولنان غير مترقى ملتلك كافهسى ايچون بك طبيعى برحالدر . يمين ايدر م كه اكر بوكون نوبت مدنيت چينيلرده اولسه يدى ، بزه اونلرك نفوذ معنويسى آلتنده بولنسه يدق ، چين قادينلرينك آياقلرنده كى كوچوكلك ، باشلرنده كى يووارلاقلقه برابر باسلرينك شكلى ، الحاصل بوتون عادتلى نظريزه عالى بر مدنيتك قادينلر يمز ايچون امتتالى فرض اولان مظاهرى شكلنده كورونوردى . ار ككلر يمزده چوبوقى چين قاشلرندن باشقه برشى كيمزلر ؛ بيبق نامنه كنارده ايكى اوچ توى ، صاقال نامنه چكه آلتنده بر دمت قيل براقيرلر ؛ قفالرين كاملا تراش ايدر ك يالكرز اكسلرندن اشاغى تك براوركو صاليويرلردى .

ايسته شو حال باشقه ملتله تماسده بولنان هر ملتك دوشديكى برحالدر كه انقلابات اجتماعيه عالم تدقيق ايديليرسه بوقيلدن بك عجب امثاله تصادف اولنور .

ينه او محرر ديور كه :

« بز تعليم ، تربيه كورمش ، چارشافسز قادين ايسته يورز كه رياضت بدنيه دن ، صاف هوادن نصيبى آله بيلسين ؛ قوجه سيله برابر باغچه لرده ، چارشيلرده كز سين ده جوجوقلر يمزك ذوقى ، تمايلى يوكسلسين . اوروبالى قادينلرك باغچه لرده كزينديكنى ، يانى باشنده اولادينك قوشوب اوينادينى كوردكجه ، طوغروسى ، يور كمزك ياغى ارييور . »

بزه كننجه : بوكى سوزلر مستورىتك قالديرماسنه طرفدار اولانلرك اصل نرمدن متأثر اولدقلىرى آچيقدن آچيغه كوسترمكده در . زيرا كنديسى بر باغچه نك اورته سنده اوطوران ، اولادى ده يانى باشنده قوشوب اوينايان بر قادينك يالكرز بو حالى كورمك - ديكر محظوراتى نظر دفته آلامق شرطيله - روحده كوزل بر تاثر حصوله كتير . لكن انسان دائره نظرينى براز كنش طوته رقد مينكى قادينك يرنده بر مصرلى قادين تصور ايدر ؛ اطرافنده ايسه بر سوري ادب سزك پروانه كى دولاشوب اوكا اشارتلىر ايتديكنى ، مردار مردار باقدينى كوزينك اوكنه كتير . بررسه ، بومنظره دن ايكره نير ؛ خير خير بزم ايستديكمز بودكدر ؛ بز هر شيدن اول مملكتهك اصلاحنى ، اخلاقسز حريفلرك قادينلرى تعقيبدين معنى ايسته يورز دير .

هايدى فرض ايدم كه ايسته دكلىر بو اولسون . لكن هيچ بر متفكر چيقدى ده مملكتهك اصلاح ايتمه يي دوشونديمي ؟ صوكره ، عجب بزم ديارى اصلاح ايتك او قدر قولاي برايشميدر ؟ بوندن باشقه - اكر قادينك

آچيلماسنده منفعت وارسه - شومهلك محيطك حالى اصلاح ايتمزدن اول اونى آچايي دوشونمك طوغروسميدر ؟

بزم ديارده محيط اجتماعى يي اصلاح ايتك ايچون هيچ ار ملازسه بونسل كيدوب يرينه ديكر براسلاك كلى لازمدر . زيرا ايچنده ياشا . ديغمز نسل غير تسزلرك اودر كه سنه ايندى كه : مناقب رذالتى انسال مستقبليه كى ارباب ناموسك استغرابنى موجب اوله جقدر .

ادب سزك برى چيقيور ، ايچى انسان طونو برقهوه نك او كندن چن مصرلى قاديننه لاف آتيورده بوچيركن منظره يه قارشى جاعتدن برينك حقيقى غليانه كليور ؛ ينه اوقاديني چاقينك برى تعقب ايدبيور ، صيقيشديرييورده اوطوردقلى يردن بورذالتى كورنلر طور باقلم نه اوله جق ديه اكلنه اكلنه تماشا يه دوام ايدبيورلر !

اك رذيل برار كك قولنه طاقديني آچيق صاچيق بر فاحشه ايله اك بويوك جاده لردين ، اك ناموسسز بر صورتده كچورده بونلرك حالندن هيچ كيمسه .. حتى اوكلرنده طوران پوليس بيله متأثر اولمايور !

اي اما ، بوكون قاديننه حریت و يرمك ايسته ينلر عجبانه ايسته . يورلر ؟ آدلرينى ، كيم اولدقلىرى بيلديرسينلركه بونسل متورك هانكى اولادلى اولدقلىرى اكلاييم . صوكره ، استناد ايتدكلىر اساسلى اعلان ايتسينلركه نه ماهيته در اوكره نلم .

(اژيپت) غزتهسى محررى دوقنور ادمون دييوردي كه : « قادينك تهذيبى ، اصلاحى مسئلهسى ينه كنديسنه براقيلماليدير . زيرا اونلر كندى دردلرينى ، كندى ضعيف ياخود قوتلى طرفلرينى ار ككلردن ابي بيليرلر . » بز بويله ديميه جكز . يالكرز بومسئله ده ايلرى آتيلان آدمرك هيچ اولمازسه متأهل اولمالرينى ، برده قادين ايشلرنده ناموسلر يله طائيلمش بولمالرينى شرط اتخاذايده جكز . والسلام على من اتبع الهدى .

محمد فريد وجدى « الشعب »

فقير وقتاوى

جواب

م . ه . امضاك ورقه صاحبته :

سؤال ايتديككز مسائل كتب فقهيه ده بر تفصيل مسطوردر . وقوع بولان استيضاحكزه بناء بعضيلرى مأخذلرينك ارئه سيله آتيا بيان اولنور :

اولا ، اوروج مسئلهسى . - بعض عارضه لردين طولاي اوروج طوماتمق جائزدر .

از جمله مدت سفر مقدارنجه يولجلىق ايدن كيمسه ، حتى يولجلىقى بر غرض فساد بيله مبنى اولسه ، اوروج طومنه بيلير . شو قدر كه كندوسنه ويارفيقنه مشكلاتى داعى اولماديني تقديرده طومئسى اولادر .